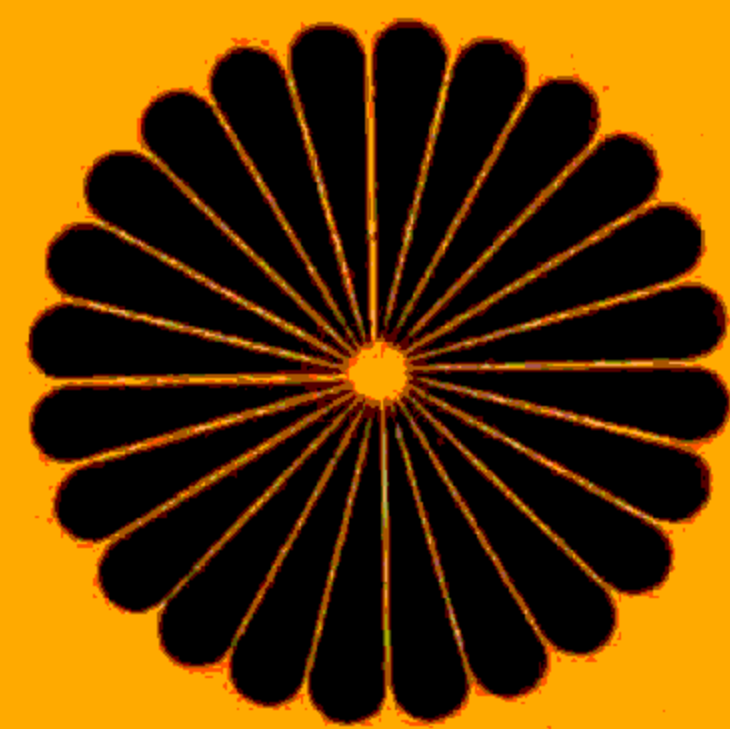

လွိုင်ကော်မြို့.

တရားပြ ဓမ္မကထိက

ဆရာကြီးဦးကြည်

သောတာပန်စခမ်း

အသောက အမှတ် - ၂

ရန်ကုန်မြို့.

ဓမ္မာနုဂ္ဂဟ ဓမ္မဒါနအဖွဲ့နှင့် ပဋိပတ္တိကြီးပွားရေးအဖွဲ့တို့၏

အကျိုးတော်ဆောင်-ကယားပြည်နယ် လွိုင်ကော်မြို့

အသောကာရာမ ဝိပဿနာတိုက်

တရားပြဓမ္မကထိက **ဆရာကြီးဦးကြည်** စီရင်အပ်သော

“**သောတာပန်စခမ်း**”

အသောကာ အမှတ်-၂

သာသနာပြုရုံပုံငွေအတွက်ထုတ်ဝေသည်။

ပဌမကျော်, သကျသီဟနှင့်, အစိုးရဂုဏ်ထူးဆောင် ဓမ္မာစရိယ,

“ဆရာတော် အသျှင်သုဇာတာလင်္ကာရ”

ကြပ်မတ် ပြင်ဆင်သည်။

အသောကာရာမ ဝိပဿနာတိုက် တရားပြ မွေကထိက

ပဋိပတ္တိကြီးပွားရေးအဖွဲ့ချုပ်၏

“ ပဋိပတ္တိသာသနာ့ဟိတဓရ ” ဘွဲ့ရ

ဆရာကြီးဦးကြည်

ဝိပဿနာနှင့် ဒါနကထာ

ဤသောတာပန်စခမ်းစာအုပ်တွင်ဝိပဿနာ- သမားတို့သည်။ ဒါနကိုပယ်သည်-ဟူသောစွတ်စွဲချက်ကို ချေပရှင်းလင်းချက်နှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ အခေါ်ခံသူတိုင်းနှင့် သာသနာ့စည်းဝိုင်းအတွင်းရှိ ဝိပဿနာယောဂီများပါ၊ ဒါနကထာ နှင့် ပတ်သက်၍ ဒါနပြုလုပ်ပုံပြုလုပ်နည်း၊ စိတ်အာရုံထားနည်းတို့ကိုပါအနည်းငယ်သိရှိရန် နိဒါန်း သဘောနှင့်ရေးသားပါအံ့။

“ဒါန”ဆိုတာက ပါဠိစကား၊ မြန်မာလိုပြန်လိုက်တော့။ ပေး-ကမ်း-စွန့်ကြဲခြင်း၊ စင်ကြယ်ခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း လို့ အဓိပ္ပါယ်ရပါ သည်။

“ပေး” ဆိုတာကတော့၊ ရှေး-ယူတော့-ယူသွား-ယူအုံးယူလေယူပါလို့ ဆိုလိုတယ်။

“ကမ်း” ဆိုတာ လက်ရောက်အပ်လိုက်တာ၊ တနည်းတဆင့်ပေးတာ၊ ဒါကလေး ဆောင်ကြဉ်းသွားပြီး ပေးလိုက်ပါ ဆိုတဲ့ တဆင့်ကမ်းခြင်းသဘောပါဘဲ။

“စွန့်ကြဲခြင်း” ဆိုတာက၊ အတွယ်အတာ အကပ်အငြိ အမြော်အမြင်မထားဘဲ စွန့်ပြီးလက်က လွှတ်၍ကြံ့ပြစ် လိုက်တာဘာဘဲ။

“စင်ကြယ်ခြင်း” ဆိုတာက၊ လောဘဆိုတဲ့ အညစ်အကြေး အစေးမရှိတာကို ဆိုပါတယ်။

(၁)

ဝိပဿနာနှင့် ဒါနကထာ

“ဖြတ်ခြင်း” ဆိုတာက၊ တွယ်တာ ကပ်ငြိတဲ့ လောဘကို -ဖြတ်လိုက်တဲ့သဘောကိုဆိုပါတယ်။

လောဘဆိုတာ လို-လိုနေတာ၊ဒါနက အဲဒီလို-လိုနေတဲ့ တွယ်တာကပ်ငြိတတ်တဲ့ သဘောမှ စင်ကြယ်လေတော့၊ ဝတ္ထုအာရုံပေါ်မှာ ဖြတ်လို့ရတာပေါ့။ ဒါ့ကြောင့် စင်ကြယ်ခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းလို့ ဆိုရပါတယ်။

“ပေး” ဆိုတဲ့သဘောကပေမဲ့ လောကသဘောနဲ့ကြည့်ရင်-

(၁) စေတနာပေး။

(၂) ဝတ္ထုပေး။

(၃) စေတနာရော-ဝတ္ထုရော- ပေးခြင်းလို့

ကွဲပြားလာပြန်တယ်။

(၁) စေတနာပေးဆိုတာက၊ ပေးချင်နေတာပေးတာ မဟုတ်သေးဘူး။

“ဥပမာ” ထိပေါက်လျှင် ကျောင်းကြီးဆောက် လိုက်မယ်။ ဘယ်လိုပေးလိုက်မယ် စသည်ဖြင့်၊ စိတ်ကူး နှင့် ပေးတာမျိုးဘဲ၊ အဲဒါက ပေးချင်ယုံမျှ သဘောကလေး ပါဘဲ။

(၂) ဝတ္ထုပေးဆိုတာကပေးတော့ပေးလိုက်တာဘဲ မပေး ချင်လှဘူး။

“ဥပမာ” ငွေဖလားကြီးနှင့် အလှူခံလာသည် ဖြစ်စေ။ မျက်နှာကြီးများ အလှူငွေလက်မှတ် ရောက်လာသည်

ဖြစ်စေ။ မကောင်းတာနှင့် မပေးရင်မဖြစ်တာနဲ့ပေးလိုက်ရတာ၊ ပေးချင်တဲ့သဘောကိုမပါဘူးပေါ့။

အဲဒီပြဆိုခဲ့တဲ့စေတနာပေး၊ ဝတ္ထုပေးနှစ်ပါးဟာ၊ “ဒါန”ဆိုပေမဲ့ ပေးဆိုတာကလေးပါလို့သာပြောရတယ်။ အကယ်အစစ်မဟုတ်ဘူး။

(၃) နှစ်ခုစလုံးပေး ဆိုတာကပေးလဲပေးချင်တယ်၊ ပေးချင်လို့ လဲပေးလိုက်တယ်။ အဲဒါမှ အကျိုးရှိတဲ့ ဒါနဖြစ် နိုင်တယ်။

၎င်းပြင်- ပကာသနနှင့် ဒါန-လောဘနှင့် အလောဘ ခြားနားခြင်းကိုလဲ သိကြစေချင်ပါတယ်။

“ပကာသန” ဆိုတဲ့ ပါဠိစကားကို မြန်မာလို ပြန်လိုက်တော့၊ ဖေါပြခြင်း၊ ထင်ရှားစေခြင်းတဲ့ အဲဒီနှစ်မျိုး ရပါတယ်။ အဲဒီနှစ်မျိုး ဆက်စပ်လိုက်တော့၊ ထင်ရှားစေချင် တာနဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်က အထင်ကြီးစေလိုတာနဲ့ ငါကွဆိုတဲ့ သဘောနှင့် ဖေါပြ နေတာကို “ပကာသန” လို့ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီ “ပကာသန” ၏မူလကတော့- **လောဘ** ပါဘဲ။ ဒါနရဲ့မူလကတော့ - **အလောဘ** ပါဘဲ။

ဥပမာ- အလှူပေးမယ်ဆိုပါတော့၊ မဏ္ဍပ်ကြီးကို နတ်ဘုံ၊ နတ်နန်းကျအောင် ဆောက်ပြီးလျှင် ဖလားစုံ ကွမ်းအစ်တွေနှင့် ကော်ဇောကြီးတွေခင်း သို့မဟုတ် ကုလားထိုင် တွေ ခင်းပြီးတော့၊ ဂုဏ်သရေရှိ လူကြီး လူကောင်း တွေဘိတ်၊ ၎င်းတို့အပြင်းပြေအောင် အတီးတွေ၊ အကတွေ၊ အလှတွေစုပြီး ထားလိုက်တာ ပြောစရာ လိုလေး သေးမရှိဘူး ဆိုကြပါစို့။ အဲဒီအခါမှာ အလှူဒါယကာ-

(ဃ)

(စ)

(၉)

ကောင်း-သီတင်းသီလ ဆောက်တည်လို့လဲ ကောင်း။
အကောင်းတွင်အမွန်ဆင့်ပြီး အလွန်အမင်း ကြေနပ် လောက်
သော ဒါန-သီလနှင့် နေကြပါတယ်လို့မှတ်ပါ။

ဒါန၏သဘောသရုပ်ကို ဤသို့မှတ်ပါ “ဒါနံစဇန-
လက္ခဏံ” ဟူသောအဋ္ဌကထာစကားအရ ဒါန၏ သဘော
သဘာဝ က စွန့်လွှတ်ခြင်းလို့ဆိုပါတယ်။ ဘယ်လိုစွန့်လွှတ်
သလဲဆိုလျှင် အလွန်တရာ နှစ်သက်တွယ်တာနေတဲ့ ဝတ္ထု
ပစ္စည်းတစ်ခုကို ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်အား ရစေ-ပြည့်စုံစေ-
ခံစားစေ လိုတဲ့ စေတနာ ရှေ့သွားပြုပြီး။ ဝတ္ထု၏အပေါ်မှာ
ကြောင့်ကြမှု-စိုးရိမ်မှု၊ ပင်ပန်းမှုတွေ ကင်းရှင်းပြီးလျှင်၊
ပေးချင်လှူချင်တဲ့သဘောနှင့် ယူပါ-ယူပါတော့ဟု စွန့်လွှတ်
ပစ်လိုက်တဲ့သဘောကို “စဇနလက္ခဏာ” လို့ခေါ်ပါတယ်။
အဲဒီတော့မှ

(က) -ဒါနတော-ဘောဂဝါ။

(ခ) -ဒါနံ သဗ္ဗတ္ထ သာဓကံ။

(ဂ) -ဒါနံ-သဂ္ဂဿ သောပါနံ။

(ဃ) -ဒါနံ-ပါထေယျ မုတ္တမံ။

(င) -ဒါနံ-ဥဇုဂတ မဂ္ဂံ။

(စ) -ဒါနံ-မောက္ခပဒံ ဝရံ။

(ဆ) -ဒါနံ-ဣဿရ သမ္ဘုတံ။

(ဇ) -ဒါနံ-ဘောဂေ ဥပဋ္ဌိတံ။

(ဈ) -ဒါနံ-အတ္တာ နုရက္ခံ။

(ည) -ဒါနံ-သုခ ပဝဗုဒ္ဓံ။

(ည)

(ဃ

(တ)

